

Akademik Momir ĐUROVIĆ*

POZDRAVNO SLOVO

Poštovani članovi Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, poštovani učesnici današnjeg skupa *Mobilne i bežične komunikacije: stanje i perspektive!*

Velika nam je privilegija, a ne samo obaveza, da kao najznačajnija naučna institucija u Crnoj Gori aktivno učestvujemo u događajima koji su na ivici nauke. Iako smo mala akademija u poređenju sa drugim, prepoznati smo u Evropi kao veoma aktivni kada su u pitanju rasprave o aktuelnim problemima sa kojim se ova civilizacija, a i naše društvo, susreću. Mobilne i bežične komunikacije su sigurno jedan od takvih izazova, ako ne i najdinamičniji. Tek što se naviknemo na tehnologije i mogućnosti koje pruža jedna generacija ovih komunikacija, druga već kuca na vrata. Ekonomska situacija u svijetu usloвила je usporavanje mnogo čega, što se ne bi moglo reći za razvoj komunikacija, a naročito bežičnih i mobilnih. Iako je od prve pojave ovih tehnologija, mobilnog telefona u automobilima, prošlo jedva dvije decenije, iako je razvoj i primjena treće generacije mobilnih i bežičnih komunikacija bila usporena prvenstveno zbog visokih cijena licenciranja i infrastrukture, kao i nedostatka 3G uređaja i servisa, svjedoci smo skoroga dolaska i četvrte generacije.

Mobilne i bežične komunikacije su promijenile mnogo toga u našim životima. Sistemi na kojim oni rade, a naročito protokoli, postali su uzor mnogim procesima koje želimo da deregulišemo, kako u ekonomskom tako i u tehničkom smislu. Sa druge strane, one su uticale na naše živote i naše primjenu i u aktivnostima gdje je to bilo nezamislivo, postajući sredstvo, ne samo ličnog komuniciranja već, naročito, prisutno u masovnom komuniciranju. Treba se samo podsjetiti da je predsjednik Obama u svojoj predizbornoj aktivnosti, koristeći SMS poruke, komunicirao sa svojim biračima, da je skorašnjeg datuma, povodom obilježavanja dana *Save the children*, 100.000 SMS poruka stiglo Vladi Velike Britanije kao protest protiv rata u Gazi, kao i mnogih drugih primjera.

* Momir Đurović, predsjednik CANU

Ono što je možda važnije jeste da su ulaganja u mobilne i bežične komunikacije prepoznata kao motor ekonomskog razvoja. Procjenjuje se da se 1 USA\$ uložen u mobilne i bežične komunikacije vraća kao 10 USA\$ u ekonomskom razvoju zemlje. U situaciji u kojoj smo se našli kao čovječanstvo danas to treba imati u vidu. Zato i ne treba da čudi što se u najvećim i najrazvijenijim zemljama stvaraju novi uslovi za razvoj ovih disciplina, kako ekonomski tako i administrativni. Svjedoci smo da se u nekim od tih zemalja predviđa i proširenje talasnog opsega na kojem će ove komunikacije egzistirati, naročito za oblasti koje su trenutno slabo pokrivena ovim komunikacijama i ruralne. Teško je danas i predvidjeti šta nas sve očekuje kada su mobilne i bežične komunikacije u pitanju, kako u servisnim djelatnostima tako i u svim sferama življenja. Sigurno da moguće primjene neće biti samo u onome što će nam omogućavati bolji život već nažalost i u onome što može predstavljati osnov i za različite vrste zloupotrebe namjerne i nenamjerne, pa čak i terorizma.

Pred naučnicima i inženjerima su mnogi izazovi u ovoj oblasti, koji će novim naučnim dostignućima, isto kao i razvojem novih tehnoloških ostvarenja, usavršavati i mijenjati postojeća rješenja.

Danas ćemo imati privilegiju da slušamo eminentne naučnike i stručnjake iz ove oblasti, stvaraoce veoma prepoznate u ovoj disciplini. Siguran sam da ćemo od profesora George-a Karagiannidis-a, profesora Gorazda Kandusa i profesora Miroslava Dukića imati priliku da čujemo šta je to što je aktuelno u ovom trenutku i šta je to što privlači pažnju naučnika kada je razvoj ovih disciplina u pitanju. Slušajući, pak, naše kolege iz Crne Gore profesora Igora Đurovića, profesora Milicu Đurišić i dr Igora Radusinovića sa njihovim saradnicima, uvjerićemo se da naučnici iz naše sredine uspješno saraduju u rješavanju mnogih problema u oblasti mobilnih i bežičnih komunikacija.

Na kraju, dozvolite mi da vam poželim uspješan rad, a naročito prijatan boravak u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, a vama koji ste prvi put u Crnoj Gori da ponovo dođete.

Hvala vam na pažnji.